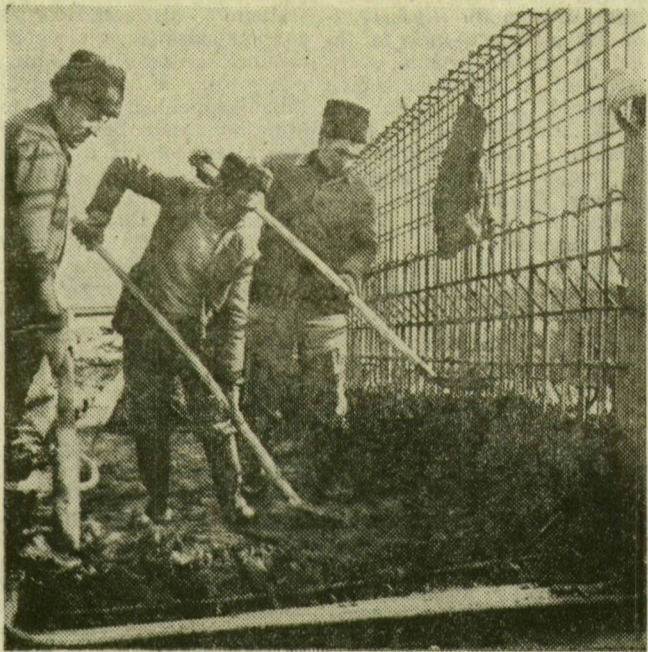

Tovább épül a védőfal

Az idén, év végéig elkészül Szegeden a partfal új híd és Hungária közötti szakasza is. Jelenleg az ATTIVIZIG vasbetonszerelő szocialista brigádja dolgozik itt, Suti Pál vezetésével. A szőgtámfalat készítik

Dunai Vasmű Nagyobb hatáskör a művezetőknek

A vezetés színvonalának emelésére megnövelték a 13 ezer dolgozót foglalkoztató Dunai Vasmű művezetőinek hatáskörét az üzemi munkaerő- és bérigazgatásban, a termelési tervek összeállításában. A január elsején életbe lépett vezérigazgatói rendelet csaknem ezer művezetőt érint: kiterjedt szervezési, ellenőrzési jogkörrel, s ugyanakkor nagyobb anyagi és erkölcsi megbecsülést nyújt számukra. Az átszervezés elsősorban a művezetők döntési jogkörét növelte a hozzájuk beosztott dolgozók bérének megállapítása, emelése, illetve jutalmazásuk, fegyelmi büntetésük és a brigádvállalások teljesítésének ügyében. Megerősítették az operatív vezetők véleményező, javaslattevő szerepét az üzemi szociálpolitikai, illetve munka- és üzemszervezési feladatainak megtervezésében. (MTI)

Beszélgetés az irányelvekről

A munka mennyisége, minősége és bérezése

dormadarakat is elgondolkodtatja az igazságosabb bérelőztetés.

— Az Önök műhelyéből is elmennek szakmunkások?

— Mennek, jönnek, de nálunk nem jelentős a fluktuáció, a karbantartók zöme hosszú évek óta nem mozdult. Inkább az a baj, hogy kevés a fiatal. Talán a differenciáltabb bérekkel őket is rá lehet bírni a maradásra, és arra is, hogy öntevékenyebbek legyenek. Most mi a helyzet? Szerintem tízezer vannak gyárkapun kívül hazánkban, úgy értem, éppen munkahelyet változtatnak, utban vannak egyik helyről a másikhoz. Az indokolt munkahely-változtatás nem zavar engem, de az igen, hogy még mindig csalogatják magasabb fizetéssel a szakmunkásokat.

— Beszél az igazságosabb bérezésről, arról, hogy mindenkinek annyit adjanak, amennyivel ő maga is hozzájárult az eredményekhez.

A műhelyükben milyen különbségek vannak egyes szakemberek fizetéseiben?

— Nagy eltérések nincsenek, de a munkában, a hozzáértésben sincsenek nagy különbségek. Van, aki valamivel gyengébb, mint a másik, de az legfeljebb három munkahelyen dolgozik, és így kiegyenlíthetik a fizetés. Azt mondom én: csak a statisztika miatt, hogy milyen karakán nálunk a differenciálás — nem szabad különbséget tenni, ha egyforma a képzés és a munkavégzés is.

Az viszont megint igaz, hogy a bér nem szociális kiegészítés. Akinek több gyereke van, segítünk neki az óvodái, iskolái gondokban, a segélyezésnél, családi pótlékkal, előnybe részesítjük, de a végzett munka alapján alapítjuk meg az órabéreket.

— Tudom, hogy a kenderfonógyárban sokféle és fajta gép van, a karbantartó lakatosok között is akadnak olyan szakemberek, akik bármelyik gépet precízen és pontosan megjavítják, ismerik, de vannak olyanok is, akik csak néhány gépcsoportot. Ilyen esetekben van-e a béreknek megkülönböztetése?

— Van. Elsősorban az idősebbek, a tapasztaltabbak, s azok ismernek minden gépet, akik régóta itt dolgoznak. Nem tagadom, hogy a munkahelyüket gyakran cserélték között nincsenek prima szakemberek, de a helyismeret már nagy előny. Ugyanígy vagyunk a szakismeretekkel is. Vannak olyan kollégák, akik több

mesterségben otthonosak. A géplakatosok, különösen a középkorúak és az idősebbek sokkal univerzálisabbak, mint a fiatalok. Ez természetesen függ az illető szorgalmától, érdeklődésétől is. Aki forgatja a szakirodalmat és a gyakorlati munkában is tovább lép saját szakmájának szűk keretein, az univerzálisabbá válik. Némely fiatalnál az a baj, hogy nem érdeklődik, pedig volna hajlamuk, ügyességük.

— A karbantartók órabéren dolgoznak, hogyan lehet ilyen alapon a mennyiséget is tekintetbe venni, s milyen módon állapítják meg a munka minőségét?

— Helyettünk senki sem végzi el a munkát, s akad mindenkinek bőven tennivalója. Az igaz, hogy korszerűsödött a gyár, több új gépet és berendezést helyeztek üzembe, de ez sem jelent kevesebb munkát számunkra. Inkább nagyobb ismereteket igényel minden karbantartó szakembertől. Az utóbbi időben néhányan elmentek közülünk más gyárba vagy nyugdíjba, helyettük nem vettek fel senkit. Az is félreértés, hogy a karbantartóknál nem tudják, mennyi időre van szükség egy gép javításánál, áthelyezésénél. Nagyon is pontosan tudják ezt a vezetők is, meg a gépekkel dolgozó emberek is. Nekünk órabéren sincs lassulásra lehetőségünk, a gépjávitást gyorsan el kell végeztünk. Nekem inkább az a véleményem, hogy az alkalmazottaknál kellene jobban körülnézni, s úgy érzem, nálunk minden vonalon sok a felesleges, talán kevesebb is lenne a verki. A fizikai létszám mindenütt csökken, de a nem fizikai munkakörök száma inkább gyarapodik.

— Általában miként értékeli a kongresszusi irányelveket? Tudom, hogy öt évvel ezelőtt lett párttag, amikor az előző kongresszusra készültünk, hogyan látja öt év után feladatainkat?

— Az irányelvekben jól fogalmazott a párt Központi Bizottsága. Ha mindenki tehetségehez, erejéhez mérten cselekszik a megvalósításért, akkor javulni kell körülményeinknek. Az ember nem csupán a saját szakmájával foglalkozik, hanem figyeli a nemzetközi helyzet alakulását is, a világpiacot és az országok közötti viszonyokat is. Az árak — az energiára, olajra, nyersanyagokra gondolok — befolyásolóakká váltak. De most egy kicsit nyugtalanabb a világ is. A békeren igen nagy szükségünk van, hiszen azokat a feladatokat, amelyeket a kongresszusi irányelvekben is megfogalmaztak, csak nyugodt belső és külső viszonyok között, békés körülményekben lehet valóra váltani. Rajtunk munkásokon ez nem múlik, én legalább így érzem.

G. I.

Kevesebb panasz, kevesebb vizsgálat

Ellenőrzési tapasztalatok

Viccek is, kabarek is születnek az ellenőrzésről. Olykor az a hiedelem, hogy a népi ellenőrök csak a rosszat, csak a hibát keresik és addig nem nyugszanak, amíg meg nem találják. A különböző esetek a visszaéléseket felfedő tudósítások mellett azonban ritkán esik szó — legalábbis a közvéleményben eléggé nem tudatosodik —, hogy a népi ellenőrzés mennyit segít a társadalmi célok valóra váltásában. Napjaink szóhasználatában elég gyakran felbukkan a korszerű kifejezés, ami az ellenőrzésre is érvényes. Milyen lehet a vizsgálat, ami korszerű? Ervek, jelenségek egész sorát idézhetnénk igazolásul annak, hogy az élet változó feltételeihez ezen a területen is miképp igazodnak. Csak a legfontosabb tényeket: két éve jelent meg egy minisztertanácsi rendelet, illetve határozat, amely hatása igazán tavaly mutatkozott meg.

Ennek eredményeképp kevesebb a vizsgálat, de sokkal mélyebb, átfogóbb, mint korábban, olykor társadalmi törvényszerűségeket is felfedő. A népi ellenőrök elsősorban arra keresték választ az elmúlt évben, hogy néhány fontos párt- és kormányhatározat miképp valósul meg. Annál is inkább izgalmas ez a kérdés, mert bizony még mindig hallani lehet, hiába jó, okos az elgondolás, ha valami miatt hatása elmarad. A tavalyi ellenőrzéseknek elsősorban az volt a tanulsága, hogy a központi határozatok végrehajtása megfelelő. Pontosabban valamilyen módon minden intézkedésnek eleget tesznek. Szép tervek születnek, eredményesek is, ám a körülményeket, lehetőségeket jobban is ki lehetne használni.

A szegedi népi ellenőrzés vizsgálta a közművelődési törvény végrehajtásának feltételeit, a közérdekű bejelentések sorsát, amelyek az ifjúsági parlamenteken hangoztattak el, az iskolai felkészítés körülményeit, hogy csak a legfontosabb programot említem. A címszavakból már kitűnik, hogy a tájékozódáshoz, a következtetéshez felkészült népi ellenőrök kellenek, olyanok, akiknek a szakmai felkészültségük is magas színvonalú. Egyébként a népi el-

lenőrzés e területen is nagyon sokat fejlődött. A szakmai hozzáértés annál is inkább fontos, mert a népi ellenőrök javaslataikkal segítséget adnak az intézményeknek, szervezeteknek, sőt a központi intézkedések kidolgozásához is. Például a közművelődési törvény megvalósítása során felfedezték, hogy a művészek vidéki harknizásánál tekintélyes az az összeg, amit adóként nem szurkolnak le. Mert? Kiderült, hogy nincs ebben semmiféle turpisság, csak a jogszabályok nyújtanak erre lehetőséget. Epp ezért ennek felülvizsgálatát, újbóli szabályozását javasolják.

Természetesen nemcsak központi intézkedések hatását nézték, hanem figyelemmel kísérték és kísérik a helyi párt-, tanácsi, politikai, gazdasági döntések eredményeit is. Az is a korszerűsítéshez tartozik, hogy a szegedi népi ellenőrzés olyan kérdésekkel foglalkozik rendszeresen, mint a lakosság áruellátása. Az elmúlt évben többször észrevételezték, hogy a forgalmó növekedéstől még mindig elmarad az üzletek bővítése, nem elég gyors a hálózatfejlesztés, ezenkívül sok a hiánycikk, ritkán lehet kapni vasipari terméket, alkatrészt.

Régi igazság, minden vizsgálat csak akkor ér valamit, ha a megállapítások nem elfelejtett iratként porosodnak. Sajnos, még tavaly is előfordult, hogy a népi ellenőrzést segítő és a gazdaságosabb termelést elősegítő javaslataikat figyelemre sem méltatták. Például az egyik szegedi szövetkezet vezetését semmiképp sem lehetett meggyőzni, hogy a NEB valóban jót akar. Az új vezetés azonban rövid időn belül bizonyította, hogy érdemes volt új utat keresni. Egyébként a vizsgálatok hatékonysága érdekében a NEB a későbbiekben is gyakran kér tájékoztatást egy-egy vállalat, intézmény vezetőjétől, abban a reményben, hogy a munkájukkal, javaslataikkal valóban segíteni tudtak. Vagy ha nem, miért?

A lakosságot is foglalkoztatja, hogy az ellenőrzésnek mi a haszna. Leghamarabb erről úgy győződik meg, ha

valamilyen sérelmes, közérdeket bántó eset miatt levelet ír a NEB-hez. A büntető, fegyelmi, kártérítési eljárások döntő többsége tavaly is a közérdekű bejelentések alapján indult. És a tapasztalat az, hogy általában aki tollat fog, felelőtlen nem irkafirkál. A panaszok többsége megalapozott. Igaz, előfordulnak a notórius jelentetők is. A szegedi NEB-hez kevesebb közérdeklő bejelentés érkezett 1979-ben, mint azelőtt. Örömmel töltött el, vagy hosszasan töprengünk e jelenség miatt? Mindenesetre megnyugtató, hogy felére csökkent a kereskedelmet, az építőipart, általában az ipart elmarasztaló észrevételek száma. Az építőipárnál csak a tetőbe-azást kritizálták. Nem kis dolog ez sem, hiszen értékek mennek tönkre, és a minőségű hibák megkeserítik a lakók életét. A lakosság levelei a súlycsökkenéssel és árdarabokkal többször foglalkoztak. Az 1978-as bejelentésekhez képest felére csökkent a jószáballal vagy a szocialista gazdálkodás elveivel ellentétes magatartás, a beosztással való visszaélés miatti panaszok száma. Messzemenő következtetést nehéz levonni. Annyi bizonyos, hogy a panaszok csökkenésében közrejátszik a közérdekű bejelentésekről szóló törvény, ami már két éves, egyre inkább érvényesül. Az illetékes helyre küldött észrevételekkel talán többet, jobban és lelkiismeretesen törődnek a törvény hatására is. Sokkal kevesebb olyan levelet kapott a szegedi NEB, ami így kezdődött: már szinte minden fórumon végigjártunk, mielőtt önkhöz fordultunk volna...

Új év elején kívánságunk talán ez lehet: ez a folyamat ne változzon.

Halász Miklós

Energiamegtakarítás

Jelentős energiamegtakarítást eredményező vegyszeres kazántisztítási eljárást vezetett be Vas megyében a Kéményseprő- és Tűzeléstechnikai Vállalat. Az új módszerrel raadásul nem

csak a kazánok élettartama hosszabbodik meg, hanem az égés is tökéletesebb.

A szolgáltatást eddig mintegy 120 üzem és vállalat vezeti igénybe. (MTI)

— Mostanában kezdjük erőteljesebben alkalmazni az újabb elveket, s ebben a szabályzó is segítségünkre vannak. Korábban, amikor a bérkategóriák szabtak hátat, nem tehetünk különösebben az érdekek szerint. Az is kapott, aki nemigen érdemelte meg. Különböző demokratikusan állapítjuk meg az órabéreket. Szerintem a ván-

Huszonöt országba 300-féle út

A Cooptourist tájékoztatója

Huszonöt országba több mint 300-féle utat szervez az idén a Cooptourist. A programokról és a szövetkezeti utazási irodák terveiről Leszták Pál igazgató tartott kedden sajtótájékoztatót a Budapest-szállóban. Mint elmondta, a tavalyi tapasztalatok alapján az idén bővülnek a városnéző utak, s a több országot érintő körutazások. Közöttük különösen vonzóknak ígérkezik a jugoszláv-török-görög 12 napos körút.

Legtöbb vendég előrelátóan az idén is a jugoszláviai, a bulgáriai, valamint a tátralomnici programokra jelentkezik majd. A szakmai utat iránt is nagy az érdeklődés, 1980-ban az állattenyésztés, a tejfeldolgozás és a szarvasmarha-tenyésztés szakemberei utazhatnak tapasztalatcserére többek között Ausztriába és Dániába. Az év slágere várhatóan a moszkvai olimpiára szervezett utazás lesz. (MTI)